

Under det gamle Navn „La s e d e B a n d e“ omhandles i nærværende Paragraf de Vige, Svævinger, smallere Sunde og andre Strøg af Limfjorden, hvor, indenfor de betegnede Grændser, Brugen af Kalevaad, d. e. Puls- og Botvaad, foreslaaes aldeles forbudt. Denne Benævnelse er dog ikke brugt i de derom udgaaede Love, men har fra først af dannet sig blandt den fiske Almue og ses derefter brugt i de senere Kommissionsberetninger fra Limfjorden.

Spørgsmaalet om Nødvendigheden eller i alt Fald det i høj Grad Henfigtsmæssige i en saadan Aflaasning — vi tillade os at bruge dette Ord — af visse Fiskevaade i større eller mindre Udstrækning staar i nøje Forbindelse med Spørgsmaalet om Pulsvaadens (eller overhovedet Kalevaadens) større eller mindre Stabelighed. Ere Pulsvaadene (under Navnet paa dette, det største af de her omhandlede Kalevaad, ville vi i den paafølgende Undersøgelse for Kortheeds Skyld henføre alle de mindre Kalevaad) stabelige for Fiskemængdens Bevaring og forstyrrende for andre Fiskemaader, saa er Vedtagelsen af laasede Bænde berettiget; — ere de det ikke, eller i alt Fald kun i en ringe, næsten umærkelig Grad, saa er Aflaasning oversflodig og for et frit Fiskeribrug ubetimelig.

Saameget mere som et af Udvalgets Medlemmer i denne Henseende har haft en fra de øvrige noget afvigende Mening, vil det være nødvendigt at undergive de til Spørgsmaalets rette Belysning hørende Forhold den nøjagtigst mulige Drøftelse, for derved at aabne Udgangen til dets rette Bedømmelse. Vi maa imidlertid for at undgaa unyttige Gjentagelser henvide til vore udførlige Bemærkninger ved Forforslagets § 14, hvor Aløperne ved Brugen af Kalevaad have fundet en omstændelig Omtale. Vi skulle kun her til Tydeliggjørelse rekapitulere, at i Henseende til Indretning og Bestaaffenhed ere alle Kalevaad fra Limfjorden omtrent eens, det er kun Størrelse og Brugsmåade, der begrunde de forskellige Benævnelser. I Henseende til Brugsmåaden ligger den væsentligste Forskjel i, om Vaaden drages til Vaadde, eller dette til Vaaden; i sidste Fald maa Vaaden gjøres til fast Punkt ved et udkastet Anker eller Dræg, i det første Tilfælde gjøres saadant ikke nødvendigt. Det er klart, at man kan anvende de forskellige Slags Vaad paa hver af de anførte Maader, hvad dog for det største, Pulsvaadets Bedkommende ikke vilde være praktisk.

Det Gjendommelige ved Anvendelsen af dette mægtige, i Indgangen til Hoven med spilede Maffer, 18 Al. og derover dybe Vaad er, at dertil bruges 2 særlig efter Behovet indrettede Vaade, en for hver Arm, og i hver Vaad 2 Mand. Under Pulsdrag fra begge Vaade, for at opstrømme Aalen og drive den henimod Indgangen, drages Vaadene op mod det i en Bue udgivne Vaad, som under største Delen af Drættet staar stille paa Bunden, medens Armene selvølgelig stedse drages nærmere sammen, og naar rigelig Halvdelen af disse er inddragen i Vaaden, vil, alt eftersom Vinden blæser stærkere eller svagere, det endnu Udværende af Vaadde slæbes mere eller mindre henover Bunden, førend Hoven kalves op; i ganske stille Veir vil Opføringen ordentligvis foregaa paa samme Sted, hvor Hoven har været udkastet. Det er at mærke, at Armene udgives med Vinden skjens paa Bugens Bagside og inddrages mod Vinden for derved at opnaa den for hele Redskabets Udpilning nødvendige Modstand, hvilken desuden suppleres ved Brugen af en i hver Vaads Løside ublagt lang Aare. Naar Opføringen har fundet Sted, Fikken er udtagen og Garnet renset for Paahæng af Grøde, hvilket, medens Vaadene drive for Vinden, kun optager 1 eller saa Minuter, udgives Garnet til det følgende Dræt, og saaledes fortsættes, — af øvede Fiskere med en beundringsværdig Færdighed, — paa samme Linie, saalænge Forholdene tilstede det, og Fangsten lykkes; hvis ikke roer man op igjen og forandrer Plads til en ny Drætlinie. Iøvrigt kunne flere Hold Vaad godt følge efter hverandre paa samme Linie, og det siges endog, at det 2det Vaad ikke ualmindelig faar bedre Fangst end det første. Fiskeriet foregaaer i Reglen om Natten, men kan vel under visse Omstændigheder ogsaa kaste lidt af sig om Dagen. Det behøver neppe nærmere Forklaring, at det vilde være upraktisk og ialtsald vanskeligt og meget bekosteligere at drage Pulsvaad til Vaadene, som da maatte bestæses med solide Ankere, ligesom der for Dragningen maatte 1 Mand til paa hver Vaad, eller ogsaa Garnet maatte vindes ind ved et Spil. Skjøndt Vaadets Dragning til Vaaden har Udfigt til at give bedre Fangst end den modfattede Fremgangsmaade, saa svarer det ligefrem Regning at holde fast ved denne, paa Grund af det ved den anden foranledigede Tidstab (førre Dræt) og den større Bekostning. Det vil ogsaa staa enhver Sagkyndig klart, at denne Omgangsmaade gjør det muligt at bruge Vaadde paa enhver Slags Bund, uden Hindring af høj Tang, der under Dragningen, hvis Vaadde ellers kunde slæbes frem, vilde snoe det, eller af Kløvertang og Sten, som vilde rive det itu, og at den fremdeles tilstøder Brugen paa det dybere Vand, hvor Fiskeren er hindret i forud med nogen større Sikkerhed at iagttage Bundens Bestaaffenhed.

Egenhederne, der adskille Botvaadde fra det foregaaende, ere — bortset fra Størrelsen af Vaadde, der ikke overstrider en Dybde af 16 Alen i Indgangen til Hoven og ifølge Lov 22de Marts 1867 § 4 i Armegarnet ikke maa være af mindre Dybde end 12 Alen, — som oven bemærket, ene at søge i den forskellige Brugsmåade. Medens der nemlig vel ikke er det Mindste i Bejlen for at anvende Botvaadde efter den oven beskrevne normale Pulsfiskemethode med 2 Vaade, saa bruges ved dets Anvendelse ordentligvis kun 1 Vaad, som kan føre det mindre Redskab med 2 à 3